

SALDOTALEN – ALLA BRANSCHER

En skugga lade sig över ekonomin

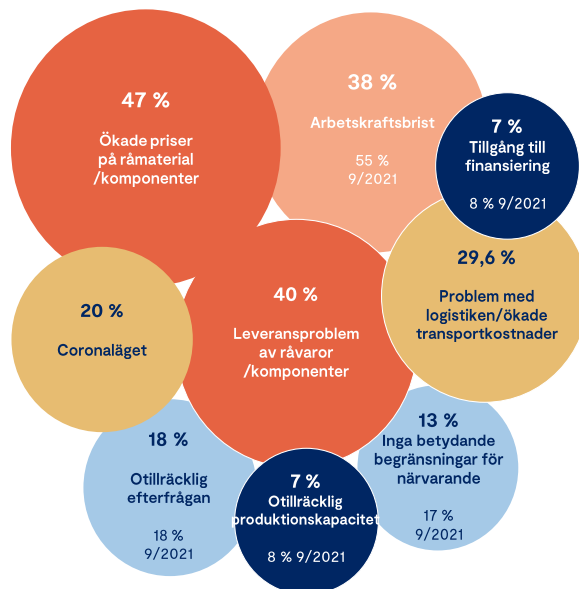
Konjunkturläget i företagen i Österbotten och Mellersta Österbotten är mer dämpat jämfört med mätningen i höstas, men fortfarande på en rimlig nivå jämfört med det långsiktiga genomsnittet. Konjunktoren försämrats av den kraftiga kostnadsökningen och bristen på förutsägbarhet. Kriget i Ryssland eller sanktionerna som är kopplade till det har en betydande negativ inverkan på affärsverksamheten för 10 procent av respondenterna och en viss negativ inverkan för 56 procent. Det här framkommer i Business Panel-barometern som Österbottens handelskammare gjorde bland sina medlemsföretag i mitten på mars.

Alla saldotalen i Business Panel har vänt nedåt sedan föregående mätning men ligger ändå, med undantag av stämningen, över nollstrecket. Saldotalen för årets beräknade omsättning jämfört med förra året, orderstocken jämfört med för ett år sedan och antalet anställda jämfört med de kommande sex månaderna ligger alla över 20, dvs. det finns mer än tjugo procentenheter fler som anser att läget är positivt än de som anser att läget är sämre. Endast saldotalet som beskriver stämningen är negativ. Hälften anser ändå att stämningen är normal.

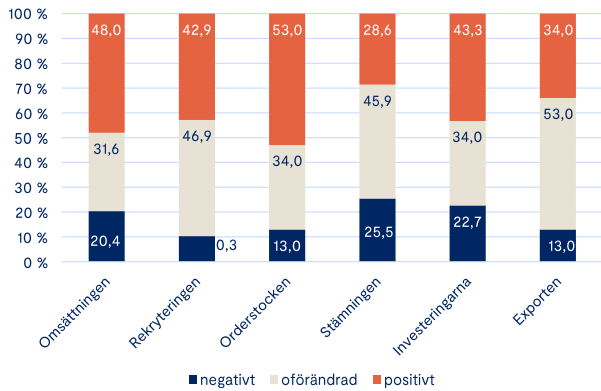
Nedgången i indikatorerna beror delvis på tidpunkten för barometern och på hur frågorna är formulerade. Det nuvarande läget jämförs med den andra coronavåren, då utsikterna redan var mycket ljusare än under den första coronahösten, som utgjorde referenspunkten för den föregående undersökningen.

En tredjedel bedömer att företagets lönsamhet kommer att försvagas jämfört med förra året. En knapp fjärdedel tror att lönsamheten kommer att förbättras jämfört med förra året.

Den största flaskhalsen i företagens verksamhet är de stigande priserna för råvaror och komponenter vilket bromsar verksamheten i nästan varannat företag. Leveransproblemen för råvaror och komponenter begränsar verksamheten i 40 procent. Bristen på arbetskraft, som i föregående mätning begränsade verksamheten i 55 procent, är nu en bromsande faktor i 38 procent.

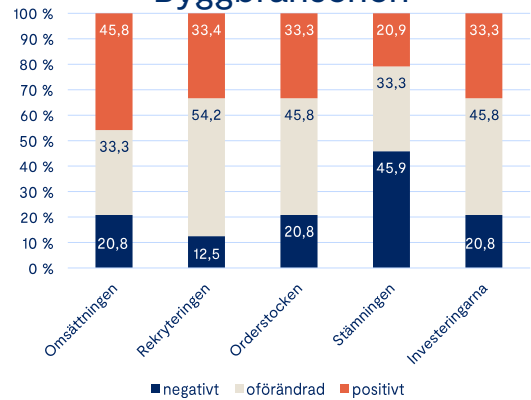
Industri

Industrins alla saldotal ligger ovanför nollstrecket. Hälften tror att omsättningen kommer att vara större i år än i fjol och lika många meddelar om en bättre orderstock än för ett år sedan. En tredjedel meddelar att omsättningen kommer att ligga på samma nivå som i fjol, lika många att orderstocken är oförändrad. 38 % av företagen räknar dock med att lönsamheten kommer att försvagas. 43 % har för avsikt att rekrytera under de kommande månaderna, medan en av tio kommer att minska sin personalstyrka. Drygt hälften förväntar sig att exporten kommer att ligga på samma nivå som förra året och en tredjedel tror att exporten kommer att överstiga förra årets nivå. Stämningen är mycket tudelad: 29 % anser att stämningen är optimistisk och 26 % anser att den är pessimistisk.

Företagens verksamhet begränsas mest av stigande priser för råvaror och komponenter och detta bromsar verksamheten i upp till drygt 70 %. Leveransproblemen för råvaror och komponenter utgör en flaskhals i 64 % och logistikproblemen eller ökade transportkostnader i 41 %. Bristen på arbetskraft är ett problem för 37 %.

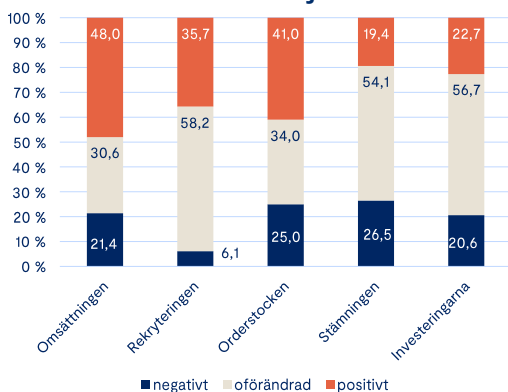
Byggbranschen

Byggbranschen är beroende av andra branscher och därför märks konjunktursvängningarna med fördröjning. Det dröjde länge innan effekterna av pandemin nådde byggbranschen. Även återhämtningen kom i gång långsammare och nu är byggbranschen den enda branschen där saldotalet för omsättningen har fortsatt att öka sedan föregående mätning. Även rekryteringsavsikterna är högre än i september i fjol. Orderstocken har krympt sedan föregående mätning men det finns ändå fortfarande fler företag vars orderstock är större jämfört med för ett år sedan än företag vars orderstock är mindre, och 46 % förväntar sig att orderstocken förbättras under de kommande månaderna. Stämningen har ändå sjunkit ordentligt på minus. En tredjedel anser att stämningen är normal, 47 % anser den vara pessimistisk eller mycket pessimistisk.

Den överlägset största flaskhalsen är de kraftigt stigande priserna på råvaror och komponenter, vilket påverkar verksamheten i 88 % av företagen. "Osäkerheten kring utvecklingen av kostnadsnivån är den största riskfaktorn", säger en av respondenterna. Bristen på kunnig arbetskraft begränsar verksamheten i 29 %.

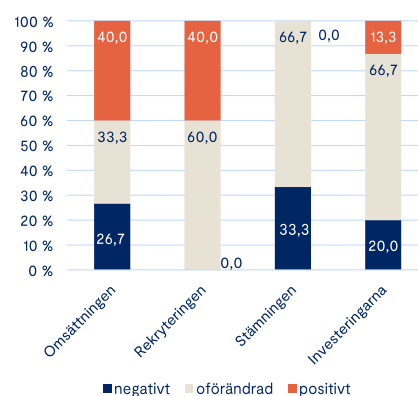
Privata tjänster

Alla saldotalen inom servicebranschen har vänt nedåt men ligger fortfarande, med undantag för stämningen, över nollstrecket. Nästan hälften av företagen i branschen räknar med att omsättningen kommer att vara högre i år än förra året och en tredjedel tror att den kommer att ligga på samma nivå. 41 % av företagen har tjockare orderböcker än för ett år sedan och för en tredjedel är de oförändrade. Drygt en tredjedel har för avsikt att rekrytera personal under de kommande månaderna och endast 6 % planerar att minska sin personalstyrka.

De tre största flaskhalsarna inom servicebranschen skiljer sig från de andra branscherna. Det största hindret är bristen på arbetskraft, som påverkar verksamheten i 42 % av företagen. Den näst största flaskhalsen är fortfarande coronaläget som berör 29 % av serviceföretagen. Otillräcklig efterfrågan påverkar drygt en femtedel av företagen.

Handel

Bland saldotalen har rekryteringen och orderstocken fortsatt att öka sedan mätningen i september i fjol. Orderstocken har nu för första gången sedan våren 2019 passerat nollstrecket. Däremot har omsättningen och stämningen sjunkit. Stämningen är ändå den enda mätaren som sjunkit under nollstrecket. Två av fem företag förväntar sig att omsättningen för i år kommer att överstiga fjolårets nivå och en tredjedel förväntar sig att den kommer att ligga på samma nivå. Inte ett enda företag har för avsikt att minska personalen, däremot har två av fem för avsikt att rekrytera. Två av tre anser att stämningen är normal, resten anser att den är pessimistisk. Den största bromsande faktorn är leveransproblemen för råvaror och komponenter, vilket är ett problem för 60 % av företagen. 40 % av de som besvarade enkäten upplever att stigande priser på råvaror och komponenter har en negativ inverkan, och lika många meddelar att logistikproblem eller ökade transportkostnader försvårar deras verksamhet. Drygt en fjärdedel av respondenterna inom handeln lider av brist på arbetskraft.

Österbottens handelskammare gör regelbundet en regional kartläggning av det aktuella läget i företagen. Denna Business Panel-enkät genomfördes 11–15.3.2022 bland handelskammarens medlemmar. Antalet svar 253, svarsprocent 26. Resultaten bör ses som riktgivande då ingen statistisk analys har gjorts. Branschvis och storleksmässigt fördelades svaren:

Industri	39 %	Antällda:	
Byggbransch	10 %	1–9	35 %
Service	39 %	10–49	34 %
Handel	6 %	50–249	25 %
Övriga	7 %	över 250	6 %